

تالیف: یوحنا بن سراپیون
 این سراپیون یکی از پزشکان نامدار ایران است که کتاب کناش صغیر را در قرن سوم هجری نگاشته است. کتاب کناش صغیر مشهورترین اثر ابن سراپیون به شمار می‌رود که اصل کتاب به زبان سریانی می‌باشد. این اثر مورد استفاده بسیاری از حکما و اطباء متأخر بوده است، از جمله پزشکان بزرگی نظیر محمد بن زکریا رازی و شیخ الرئیس ابوعلی سینا از کتاب کناش صغیر و کبیر ابن سراپیون استفاده نموده و مطالب این دو اثر را در کتاب‌های الحاوی و القانون آورده‌اند.
 کناش واژه‌ای سریانی به معنای جنگ، مجموعه مختصر و یا کشکول است و در اکثر موارد این واژه بر کتاب‌های طبیی اطلاق می‌شود. کناش‌های طبیی شامل سه بخش مهم طب سنتی هستند که این بخش‌ها عبارتند از: علم شناخت بیماری، علم درمان بیماری و علم داروشناسی.

- این کتاب شامل هفت مقاله می‌باشد:
- مقاله اول:** بیماری‌های جسم و اعصاب
 - مقاله دوم:** بیماری‌های چشم و دهان و ریه‌ها و سینه و قلب
 - مقاله سوم:** بیماری‌های معده و روده‌ها و بیماری‌های ناشی از کرم‌ها
 - مقاله چهارم:** بیماری‌های کبد و طحال و کلیه‌ها و مثانه و بیماری نقرس
 - مقاله پنجم:** بیماری‌های پوستی و زخم‌های بوجود آمده بر اثر گازگرفتگی و نیش، و بیماری‌های زنان
 - مقاله ششم:** تب‌ها
 - مقاله هفتم:** داروهای مرکب یا اقرابادین

اهمیت مقاله هفتم کناش: مقاله هفتم این کتاب از دیدگاه تاریخ طب بسیار مهم و ارزشمند است. به علت این که باب سی و چهارم آن در مورد طول عمر ادویه دارویی می‌باشد، به نوشته ابن سراپیون بر اساس آرای پزشکان جندی شاپور نوشته شده است، علاوه بر این در اغلب باب‌ها به اسامی داروهای فارسی و یا پزشکان ایرانی تبار بر می‌خوریم که در ارائه مستندات ما در مورد تاثیر پزشکی ایرانی بر پزشکی اسلامی بسیار ارزشمند می‌باشد.

